

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 355/2016-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 1. júna 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom [REDAKOVANÉ], advokátska kancelária [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Martin v konaní vedenom pod sp. zn. 19 Em 2/2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. februára 2016 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie

veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Martin (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 19 Em 2/2015.

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 19 Em 2/2015 sa návrhom podaným 18. februára 2015 sťažovateľ domáhal nariadenia núteného výkonu rozsudku Okresného súdu Prievidza sp. zn. 4 P 133/2012 zo 17. júna 2014 vo veci schválenej rodičovskej dohody o úprave jeho styku s maloletou, ktorej riadnemu výkonu bránila matka maloletej. Podľa tvrdenia sťažovateľa aj napriek opakovaným sťažnostiam na prietahy v konaní adresovaných predsedovi okresného súdu do podania sťažnosti ústavnému súdu „... *nebolo vo veci právoplatne rozhodnuté a nebol stanovený ani termín pojednávania. To aj napriek tomu, že ide o vec starostlivosti o maloletú, kde zákon ukladá povinnosť súdu rozhodnúť vo veci bez zbytočného odkladu, najneskôr do 6 mesiacov odo dňa začatia konania.*“.

3. Vzhľadom na uvedené sa sťažovateľ domáha, aby po prijatí jeho sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„Právo sťažovateľa - [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručené podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v konaní pred Okresným súdom v Martine, vedenom pod sp. zn.: 19 Em/2/2015 porušené bolo.

Odporcovi sa prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 19 Em/2/2015 konal bez zbytočných prietáhov.

Ústavný súd zároveň v súlade s čl. 127 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky priznáva sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie v celkovej výške 6.000.- EUR, ktoré mu je odporca povinný vyplatiť do 30 dní od doručenia tohto nálezu.

Odporca je povinný nahradiť sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia vo výške 363.79 EUR (2 úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, písomné podanie na súd), á 143,- EUR, t.j. 286,- EUR + režijný paušál za 2 úkony právnej služby, á 8,58,-

EUR, tj. 17,16 EUR + DPH 20%, t.j. 60.63 EUR) vypočítané podľa ust. § 11 ods. 3, § 13a, § 16 a § 18 Vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR Č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb a to všetko v lehote do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia na účet právneho zástupcu navrhovateľa [REDAKOVANÉ] ktorý je vedený v...“

4. Na základe výzvy ústavného súdu sa listom sp. zn. Spr 179/16 zo 14. marca 2016 k sťažnosti sťažovateľa vyjadrila predsedníčka okresného súdu, ktorá poukázala na dlhodobú preťaženosť sudcov okresného súdu a tiež sa vyjadrila zákonná sudkyňa okresného súdu aktuálne konajúca vo veci, ktorá okrem iného uviedla tiež z dôvodu, že koná aj vo veci úpravy striedavej starostlivosti sťažovateľa a odporkyne k maloletej.

Zákonná sudkyňa okresného súdu vo svojom vyjadrení tiež uviedla:

„Vo veci som nekonala aj vzhľadom k tomu, že mi bol... pridelený aj spis 19P/109/2015 - konanie o návrhu otca o zverenie maloletej do striedavej osobnej starostlivosti, kde som dňa 04.02.2016 nariadila termín pojednávania na deň 22.03.2016, na ktorom chcem riešiť aj otázku neumožnenia stretávania a prijatia niektorého z možných postupov a rozhodnutí v súlade s ustanoveniami § 272 až 273d O.s.p. a vyhlášky MS SR č. 474/2011 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti výkonu rozhodnutia o výchove maloletých detí. Prvú fázu pred nariadením samotného výkonu súd realizoval výzvou vrátane upozornenia na následky neplnenia povinnosti adresovanou povinnej a doručením jej vyjadrenia oprávnenému. V tejto fáze je sudca oprávnený nariadiť aj pojednávanie a je to na jeho rozhodnutí, nie je povinný. V ďalšej fáze prichádza do úvahy uloženie pokuty, i opakovane alebo výzva pre príslušný štátny orgán o zastavenie výplaty napr. prídavku na dieťa. Ak uvedené postupy a rozhodnutia zostanú bezvýsledné a nedôjde k dobrovoľnému plneniu rozhodnutia súdu, môže súd pristúpiť k odňatiu dieťaťa a realizácii výkonu rozhodnutia. O postupe, ktorý zvolím, sa rozhodnem po pojednávaní dňa 22.03.2016 v konaní o striedavej osobnej starostlivosti a vypočutí rodičov mal. [REDAKOVANÉ].“

Podrobná chronológia procesných úkonov:

- 18.02.2015 - doručený návrh s prílohami elektronickým podaním so ZEP
- 25.02.2015 - uznesenie o ustanovení kolízneho opatrovníka - vzor 63 (č .l. 16)

- 25.02.2015 - výzva podľa § 272 ods. 3 O.s.p. adresovaná povinnej matke (č.l. 17)
- 27.02.2015 - návrh, vzor 63 a výzva expedovaná povinnej, návrh a vzor 63 kolíznemu opatrovníkovi a vzor 63 oprávnenému otcovi (č.l. 20)
- 20.03.2015 - doručené vyjadrenie povinnej k návrhu s prílohami vrátane splnomocnenia na zastupovanie [REDACTED], advokátky [REDACTED] (č.l. 21)
- 01.06.2015 - pokyn zákonnej sudkyne na doručenie vyjadrenia oprávnenému cestou právneho zástupcu a kolíznemu opatrovníkovi, ten istý deň expedované (č.l. 32 zadná strana)
- ...
- 23.06.2015 - doručené vyjadrenie oprávneného k vyjadreniu povinnej s prílohami (č.l. 34)
- 14.07.2015 - žiadosť oprávneného o rozhodnutie vo veci (č.l. 38 ...“

5. V súvislosti s vyjadrením okresného súdu právny zástupca sťažovateľa vo svojom stanovisku z 22. apríla 2016 tiež uviedol:

„Vo vzťahu k vyjadreniu OS Martin uvádzame, že na jednej strane akceptujeme, že sudcovia sú značne pracovne vyťažení, na strane druhej táto skutočnosť by nemala byť v žiadnom prípade na ujmu práv sťažovateľa. Podotýkame, že sťažovateľ nemôže iným účinným spôsobom vyžadovať od povinnej plnenie si jej povinnosti vyplývajúcich z právoplatného rozhodnutia (Rozsudok Okresného súdu Prievidza zo dňa 17. júna 2014, sp. zn.: 4P/133/2012), a teda aby mu v čase, v rozhodnutí stanovenom, umožnila stretávanie s maloletou dcérou...

Nečinnosť súdu v tomto prípade má podstatný dopad na vzťahy sťažovateľa s maloletou dcérou, nakoľko v dôsledku bezdôvodného a zámerného neumožnenia stretávania otca s dcérou zo strany povinnej dochádza nie len k zamedzeniu možnosti budovania si citových vzťahov, ale aj k ochladeniu už vytvorených citových väzieb, a to najmä vzhľadom na vek maloletej.“

II.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

8. Z prehľadu procesných úkonov predložených okresným súdom vyplýva, že okresný súd po podaní návrhu sťažovateľom na nariadenie výkonu rozhodnutia vo veci stretávania sa s jeho maloletou dcérou najprv v súlade s ustanoveniami § 272 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku vykonal procesné úkony nevyhnutné na zistenie dôvodov, kvôli ktorým sa povinná (matka maloletej) dobrovoľne nepodrobila výkonu rozhodnutia, ako aj pre účely zistenia v súčinnosti s oprávneným sťažovateľom, ako aj povinnou najpriateľnejšieho spôsobu zabezpečenia výkonu rozhodnutia so zreteľom v prvom rade na záujem maloletého dieťaťa. Po vykonaní týchto prvotných procesných úkonov však zhruba od 23. júna 2015, kedy bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie oprávneného sťažovateľa k stanovisku povinnej, bol okresný súd nečinný do 4. februára 2016, kedy

okresný súd nariadil vo veci pojednávanie, a to aj pre účely prejednávania otázky stretávania sa maloletej so sťažovateľom, t. j. okresný súd vykazoval vo veci nečinnosť viac ako 7 mesiacov. Uvedená doba z ústavného hľadiska však nevykazuje taký stupeň intenzity, aby zakladala kvalifikovaný záver o porušení základného práva a práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov.

9. Podľa judikatúry ústavného súdu dôvodom na odmietnutie sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť je aj nezistenie žiadnej možnosti porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (II. ÚS 70/00, I. ÚS 117/05, I. ÚS 225/05, II. ÚS 272/06).

10. Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 46/01, II. ÚS 57/01).

11. V prípade, keď ústavný súd zistí, že postup všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (II. ÚS 57/01, III. ÚS 30/03), nevysloví porušenie práva zaručeného v tomto článku, ale sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (I. ÚS 57/01, I. ÚS 27/02, I. ÚS 197/03, I. ÚS 35/04, I. ÚS 38/04).

12. Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok a rozhodnutie o priznaní primeraného finančného zadost'učinenia, ako aj rozhodnutie o priznaní úhrady trov konania sú viazané na vyslovenie porušenia práv alebo slobôd sťažovateľa (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy), ústavný súd o tých častiach sťažnosti už nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. júna 2016